

شیوه نامه جشنواره درس پژوهی

۱ - مقدمه:

نظر به اهمیت و ضرورت نوآوری در فرآیند آموزش و یادگیری اثربخش، جشنواره الگوهای برتر تدریس در رشته های زبان انگلیسی و علوم اجتماعی در پایه ی دهم، مبتنی بر رویکرد درس پژوهی، با محورهای زیر اجرا می گردد. شایسته است ادارات تکنولوژی آموزشی با همکاری سرگروه های ارتقاء، زبان انگلیسی و علوم اجتماعی هر استان با عنایت به محورهای درج شده در شیوه نامه، **نمونه برگزیده استانی** در مقطع متوسطه دوم (فقط دبیران زبان انگلیسی و علوم اجتماعی) را در قالب "یک لوح فشرده ی فیلم ۱۰۰ دقیقه ای و تکمیل نمون برگ های شماره ۲و۱ و ۳ پیوست این شیوه نامه"، پس از داوری استانی به دبیرخانه ارتقاء مهارت های حرفه ای معلمان مستقر در اداره کل آموزش و پرورش استان زنجان (ستاد جشنواره) جهت داوری در مرحله کشوری ارسال نمایند.

۲ - اهداف:

- فراهم آوردن زمینه ارتقای صلاحیت حرفه ای و علمی دبیران
- بهبود عملکرد آموزشی و تدریس دبیران در کلاس درس
- شناسایی و ترویج روش های تدریس کارآمد و موفق
- کاربردی ساختن نظریه های یادگیری
- فراهم آوردن زمینه های مناسب به منظور بروز خلاقیت و نوآوری دبیران
- ایجاد رقابت سالم بین دبیران با تاکید بر روش های موثر فعال
- بهره مندی هوشمندانه از فناوری نوین در فرایند یاددهی - یادگیری
- ترویج فرهنگ کار تیمی و مشارکتی در فرایند تدریس
- دستیابی به الگوهای استاندارد تدریس
- ترویج فرهنگ نقدپذیری در زمینه تدریس
- ترویج فرهنگ درس پژوهی در میان همکاران
- ترویج و تعمیق فرهنگ طرح درس نویسی و اهمیت آن در فرایند تدریس

۳ - محور های مورد تاکید در جشنواره

- نوآوری در روش های تدریس (با تاکید بر رویکرد درس پژوهی)
- اعضای گروه ۳ تا ۶ نفره می باشد که طبق بند "اعضاء و شرح مختصر وظایف آنها" نمون برگ شماره ۲، دو نفر از اعضای گروه حتما باید از دبیران آن رشته باشند.
- مراحل اجرا با شرح کامل به صورت مفصل و دقیق براساس نمون برگ شماره ۲ پیوستی این شیوه نامه توضیح داده شود.

- فرایند تدریس به صورت یک فیلم حداکثر ۱۰۰ دقیقه ای متشکل از پنج فیلم حداکثر ۲۰ دقیقه ای بدون برش (۱ - فیلم جلسه طراحی آموزشی تدریس اول ۲ - فیلم تدریس اول ۳ - فیلم جلسه نقد و بررسی تدریس اول و طراحی آموزشی تدریس دوم ۴ - فیلم تدریس دوم ۵ - فیلم نتیجه گیری) ارائه شود.
- نوآوری در تولید و بکارگیری وسایل آموزشی و دست سازه ها
- نوآوری در روش های ارزشیابی فرایند محور و عملکردی
- فرایند فیلم برداری، یکسره و بدون برش تهیه شود تا مراحل ارزشیابی برای داوری کاملا مشهود و واضح باشد.
- نوآوری در استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در فرایند یادگیری - راهکار (۱۷) سند تحول بنیادین
- نوآوری در روش های ایجاد نشاط و انگیزه در کلاس درس

۴- مخاطبین

- معاون آموزش متوسطه استان ها و مناطق
- روسای ادارت تکنولوژی و گروه های آموزش متوسطه / کارشناس مسئولان و کارشناسان گروه های آموزش متوسطه نظری استان ها و مناطق.
- سرگروه های دروس زبان انگلیسی و علوم اجتماعی استان و مناطق
- کلیه دبیران درس زبان انگلیسی و علوم اجتماعی متوسطه دوم
- مدیر و معاونین آموزشی دبیرستان های متوسطه دوم
- سرگروه های ارتقاء استان ها

۵- شیوه ی برگزاری جشنواره

اجرای جشنواره در سطح کشوری بصورت مجازی می باشد ولی در سطح استانی به صورت حضوری برگزار می شود و سرگروه های ارتقاء در هر استان فقط یک نمونه برتر از بین آثار دریافتی از دروس زبان انگلیسی یا علوم اجتماعی متوسطه دوم را به ستاد جشنواره ارسال می نمایند.

۶- مراحل اجرایی جشنواره

- ۱- اجرای چرخه ی درس پژوهی توسط گروه درس پژوهی
- ۲- ارزیابی و داوری استانی تدریس های اجرا شده توسط گروه های ارتقاء و زبان انگلیسی و علوم اجتماعی در استان ها و انتخاب نمونه برتر استانی طبق بند ۹ این شیوه نامه
- ۳- ارسال نمونه برتر در قالب یک لوح فشرده حداکثر ۱۰۰ دقیقه ای به همراه نمون برگ های تکمیل شده شماره ۱ و ۲ و ۳ به دبیرخانه ارتقا مهارت های حرفه ای معلمان مستقر در اداره کل آموزش و پرورش استان زنجان

۷- ملاکهای مورد توجه اجرایی جشنواره

- ۱ - کلیه دبیران زبان انگلیسی و علوم اجتماعی علاقمند دوره دوم متوسطه نظری مجاز به شرکت در جشنواره می باشند.
- ۲ - جشنواره در سطح استانی به شکل حضوری و در سطح کشوری به صورت مجازی و غیر حضوری (براساس فیلم ارسالی) خواهد بود.
- ۳ - جشنواره در دو مرحله استانی و کشوری برگزار می گردد.
- ۴ - هر استان لازم است مشخصات گروه درس پژوهی برتر استانی (زبان انگلیسی یا علوم اجتماعی) را بر اساس نمون برگ شماره ۱ به ستاد کشوری جشنواره ارسال نماید.
- ۵ - تمامی مستندات مربوط به گروه انتخاب شده از جمله فیلم های برنامه ریزی، تدریس، بازبینی، تدریس مجدد و ارزیابی نهایی در قالب یک لوح فشرده (DVD) به همراه نمون برگ های تکمیل شده شماره ۱ و ۲ و ۳ به دبیرخانه جشنواره واقع در اداره کل آموزش و پرورش استان زنجان ارسال گردد.
- ۶ - روش های تدریس باید با تاکید بر نوآوری در رویکرد درس پژوهی (شیوه فیلم برداری، روش های نوین تدریس، طرح درس نویسی و ...) طراحی گردد.
- ۷ - جامعه هدف شامل دبیران زبان انگلیسی و علوم اجتماعی دوره دوم متوسطه می باشد.
- ۸ - رویکرد جشنواره "تیمی و مشارکتی" می باشد.
- ۹ - سرگروه ها در صورتی می توانند مسئولیت داوری را به عهده بگیرند که خود در جشنواره شرکت نکرده باشند.
- ۱۰ - اعضای تیم شرکت کننده فقط دبیران متوسطه دوم خواهند بود.
- ۱۱ - اعضای گروه های شرکت کننده می توانند متشکل از خانم و آقا، در قالب تیم های ۳ تا ۶ نفره باشند.
- ۱۲ - نیازی به حضور همه اعضای گروه در فیلم نیست، مشارکت در فرایند تدوین و طراحی و ارائه تصویری و نوشتاری طرح کافی است.
- ۱۳ - تدریس توسط دو نفر از همکاران همان رشته به عنوان مدرسان گروه انجام شود.
- ۱۴ - همکاران توجه داشته باشند هیچ گونه میکس، افکت، صدا گذاری و... بر روی فیلم انجام نشود.
- ۱۵ - کم یا اضافه نمودن و یا اصلاح اسامی پس از مرحله انتخاب و ارسال نمونه برتر استانی به دبیرخانه جشنواره امکان پذیر نمی باشد.

۸- تقویم و مراحل اجرایی جشنواره

ردیف	عناوین فعالیت ها	تاریخ انجام	ملاحظات
۱	اجرای چرخه درس پژوهی	حداکثر تا تاریخ ۳۰/۰۱/۹۷	
۲	داوری استانی	حداکثر تا تاریخ ۱۰/۰۲/۹۷	
۳	ارسال به دبیرخانه	حداکثر تا تاریخ ۱۵/۰۲/۹۷	
۴	داوری دبیرخانه	حداکثر تا تاریخ ۳۰/۰۲/۹۷	
۵	معرفی نفرات برتر به استان ها	خرداد ماه ۱۳۹۷	

۹- شرایط و فرم داوری:

از آنجا که عوامل متعددی در یک تدریس موفق موثر است سازماندهی این عوامل توسط دبیران نقش بسزایی در کیفیت تدریس دارد؛ لذا داوری از نحوه تدریس دبیران باید براساس ملاک ها و معیارهایی صورت پذیرد که متضمن ارزشیابی دقیق از کلیه عوامل تاثیرگذار باشد و از سوی دیگر گروه داوران دارای ترکیبی باشد که امکان داوری نسبتا دقیق را فراهم سازد.

بدین جهت تاکید می شود داوران در مرحله استانی از همکاری انتخاب شوند که علاوه بر تسلط بر نظریه های یادگیری به خصوص روش های فعال تدریس، تکنولوژی آموزشی، روش ها و فنون تدریس، روانشناسی تربیتی و مهارت های پیشرفته فناوری آشنایی کامل داشته باشند و دست کم یک نفر از دبیران تخصصی مربوطه در گروه داوری باشد. تعداد داوران بین ۳ تا ۵ نفر باشد.

- نمونه برگ های ۱ و ۲ و ۳ پیوست این شیوه نامه می باشد. فایل **word** این نمونه برگ ها جهت استفاده همکاران در سایت دبیرخانه موجود می باشد
- نمونه برگ های ۱ و ۲ توسط گروه درس پژوهی شرکت کننده در جشنواره تکمیل می شود و نمونه برگ شماره ۳ توسط تیم داوری تکمیل خواهد شد.

آدرس ارسال : زنجان، بلواردارالقرآن، میدان رسل، نبش تقاطع تربیت، اداره کل آموزش و پرورش استان زنجان، اداره تکنولوژی و گروههای آموزشی، دبیرخانه کشوری ارتقا مهارت های حرفه ای معلمان، ستاد جشنواره درس پژوهی - کدپستی: ۴۵۱۳۸۶۹۹۹۶

ایمیل دبیرخانه ی ارتقا مهارتهای حرفه ای معلمان: Tpdz@medu.ir

آدرس سایت دبیرخانه : <http://teacherspd-gam2.medu.ir>

شماره ی تماس دبیرخانه : ۰۲۴-۳۳۴۶۴۰۱۰ روزهای دوشنبه و سه شنبه

نمون برگ شماره ۱

لیست مشخصات گروه درس پژوهی

نام استان:.....

نام و نام خانوادگی	نام پدر	کد پرسنلی	سطح تحصیلات	رشته تحصیلی	شماره همراه	آموزشگاه	منطقه / ناحیه محل خدمت	موضوع مورد تدریس
۱-								
۲-								
۳-								
۴-								
۵-								
۶-								

مهر و امضا اداره تکنولوژی و گروههای آموزشی استان:.....

استان:		منطقه:	دبیرستان:	گروه درسی: زبان انگلیسی ☐ علوم اجتماعی ☐						
موضوع درس:		خط زمان اجرا:								
عنوان درس پژوهی:										
بیان مسئله										
اهداف										
سؤال										
۱- مسؤل گروه و هماهنگ کننده: ۲- ناظر(عوامل اجرایی یا صاحب نظران و متخصصین): ۳- مدرس اول: ۴- مدرس دوم: ۵- منشی: ۶- فیلم بردار:										
نام و نام خانوادگی اعضای گروه و شرح مختصر وظایف آن‌ها										
جدول زمانی										
ردیف	نوع فعالیت	مجری	همکاران اجرایی	زمان اجرا	مکان اجرا	تمهید مقدمات	هزینه اجرا	نحوه تأمین هزینه	امکانات اجرایی	رسانه‌های آموزشی
۱										
۲										
۳										
ابزارها										
سخت افزارها و رسانه‌ها: نرم افزارها و برنامه‌ها:										
طراحی درس										
موضوع درس: مخاطبان: هدف کلی: اهداف مرحله‌ای: هدف‌های رفتاری آموزشی: رئوس مطالب: مواد، تجهیزات و رسانه‌های آموزشی: پیش بینی رفتار ورودی: ایجاد ارتباط اولیه: گروه بندی، مدل و ساختار کلاسی: روش ایجاد و تداوم انگیزه: ارزشیابی آغازین: راهبردها و روش‌های تدریس: آماده سازی: ارائه درس جدید: فعالیت‌های خلاقانه دانش آموزان:										

<p>ارزشیابی: جمع‌بندی و ساخت دانش جدید: تعیین تکالیف و اقدامات بعدی: معرفی منابع:</p>			
<p>آماده‌سازی (موقعیت، کلاس، نیروی انسانی و رسانه‌های آموزشی): شرح مختصر فرآیند تدریس (مبتنی بر طرح درس از قبیل روش‌ها، تعاملات، ارزشیابی و ...): شرح مختصری از تعداد، وضعیت استقرار و نحوه عملکرد مشاهده‌گران: عملکرد فیلم‌بردار: نحوه جمع‌آوری داده‌ها از طریق ثبت وقایع، مصاحبه با دانش‌آموزان و صاحب‌نظران در پایان تدریس:</p>	<p>اجرا (تدریس و مشاهده)</p>		
<p>ارزیابی کوتاه فرآیند تدریس در پایان همان جلسه:</p>	<p>ارزیابی کلی تدریس</p>		
<p>نقد تدریس (شامل روش، رسانه و ...): تحلیل و تفسیر داده‌ها براساس مستندات: نقاط قوت و ضعف تدریس: میزان دستیابی به اهداف در تدریس اول: یافته‌های جدید: اصلاحات طرح درس قبلی: بازطراحی طرح درس (در صورت نیاز و زیاد بودن تغییرات):</p>	<p>بازاندیشی و بازطراحی</p>		
<p>آماده‌سازی (موقعیت، کلاس، نیروی انسانی و رسانه‌های آموزشی) کلاس دیگر بر اساس طرح درس اصلاح شده یا بازطراحی شده: شرح مختصر فرآیند تدریس معلم دوم (مبتنی بر طرح درس جدید از قبیل روش‌ها، تعاملات، ارزشیابی و ...): شرح مختصری از تعداد، وضعیت استقرار و نحوه عملکرد مشاهده‌گران و تغییرات اعمال شده: عملکرد فیلم‌بردار: نحوه جمع‌آوری داده‌ها از طریق ثبت وقایع، مصاحبه با دانش‌آموزان و صاحب‌نظران در پایان تدریس:</p>	<p>اجرای مجدد تدریس</p>		
<p>مقایسه و نتیجه‌گیری</p>	<p>نتایج حاصل از تدریس دوم</p>	<p>نتایج حاصل از تدریس اول</p>	<p>ارزشیابی مجدد تدریس و نتیجه‌گیری</p>
<p>تصمیم برای توقف یا ادامه این چرخه یا شروع چرخه دیگر با موضوعی دیگر:</p>			
<p>مکتوب: انتشار بصورت مقاله، چاپ در نشریات، چاپ مجموعه گزارشات به صورت کتاب و ... شفاهی: مصاحبه، سخنرانی، همایش، جلسه، کنفرانس، کارگاه و ... الکترونیکی: استفاده از شبکه‌های مجازی، سایت، وبلاگ، نشریات و کتاب الکترونیکی، وبینار، بخشنامه، ارسال پست الکترونیکی</p>			<p>نحوه گزارش و انتقال تجارب</p>

تا حد ممکن گزارش مفید و مختصر ارائه فرمایید.

فرم داوری چرخه درس پژوهی

استان: ..... رشته: ..... تاریخ: ...../...../۱۳.....

نام و نام خانوادگی مدرس ۱: ..... شهر: ..... ناحیه: ..... دبیرستان: .....

نام و نام خانوادگی مدرس ۲: ..... شهر: ..... ناحیه: ..... دبیرستان: .....

امتیاز	بارم	شاخص‌ها	محورها	ردیف
	۰-۲۰	بیان مسئله تدریس، تعیین سؤال و تدوین هدف، تشکیل گروه (۳-۶ نفری)، تعیین اعضاء و شرح وظایف آنها، برنامه‌ریزی خدمات و منابع حمایتی، تدوین جدول زمانی اجرای درس پژوهی، تعیین ابزارهای اجرایی درس پژوهی	تبیین مسئله و تعیین اهداف	۱
	۰-۱۴	تدوین طرح درس، تعیین موضوع تدریس، تدوین اهداف درس، آماده‌سازی محتوا، تعیین مخاطبان، تدوین راهبردها، روش‌ها و رسانه‌های تدریس	طراحی درس	۲
	۰-۲۰	آماده‌سازی (موقعیتی، کلاسی، انسانی و رسانه‌ای)، تدریس درس انتخاب شده، مشاهده تدریس، جمع‌آوری داده‌های تدریس، ثبت وقایع (عملکردها و رفتارها) از طریق فیلم‌برداری، یادداشت برداری و یا مصاحبه با دانش‌آموزان و یا صاحب نظران ناظر	اجرا (تدریس و مشاهده)	۳
	۰-۱۶	تحلیل و تفسیر داده‌ها، نقد و بررسی فرآیند تدریس (فیلم‌ها، یادداشت‌ها و مصاحبه‌ها) اصلاح طرح فرآیند تدریس، نقد و بررسی طراحی و اجرای تدریس قبلی براساس نوع طراحی، روش ارائه، نوع رسانه‌ها و تدوین الگوی بازسازی شده آن‌ها	باراندیشی و باز طراحی	۴
	۰-۲۰	آماده‌سازی (موقعیتی، کلاسی، انسانی و رسانه‌ای)، تدریس مجدد درس انتخاب شده، مشاهده تدریس مجدد، جمع‌آوری داده‌های تدریس مجدد ثبت وقایع (عملکردها و رفتارها) از طریق فیلم‌برداری، یادداشت برداری و یا مصاحبه با دانش‌آموزان و صاحب نظران ناظر	اجرای مجدد تدریس	۵
	۰-۱۰	گزارش نویسی و مستند سازی.	گزارش و انتقال تجارب	۶
	۱۰۰	جمع کل		

مشخصات داوران

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	سابقه تدریس (سال)	سابقه داوری (دوره)	سرگروه		امضا
						بله	خیر	

مهر و امضا اداره تکنولوژی و گروه‌های آموزشی استان: .....